

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Fundacja półtorej minuty

Przyjęte uchwałą Zarządu Fundacji

Warszawa,

PREAMBUŁA

Fundacja półtorej minuty, działając na rzecz Pokolenia Alpha - dzieci i młodzieży urodzonych po 2010 roku - uznaje ochronę małoletnich za wartość nadrzędną, bezwzględnie wiążącą we wszystkich obszarach swojej działalności. Misja Fundacji, jaką jest budowanie systemowych odpowiedzi na wyzwania rozwojowe, edukacyjne i psychospołeczne najnowszego pokolenia, nakłada szczególne zobowiązanie do tworzenia przestrzeni wolnych od wszelkich form przemocy, krzywdzenia i zaniedbania.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich, zwane dalej „Standardami”, stanowią realizację obowiązku wynikającego z art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606 ze zm.), wprowadzonego nowelizacją z dnia 28 lipca 2023 r. Jednocześnie są one wyrazem głębokiego przekonania, że każde dziecko ma niezbywalne prawo do ochrony swojej godności, integralności i wszechstronnego rozwoju.

Rozdział I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Podstawy prawne

Standardy Ochrony Małoletnich Fundacji „półtorej minuty” opierają się na przepisach prawa powszechnego, w tym prawa międzynarodowego, takich jak:

- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526), ratyfikowana przez Polskę w 1991 r., w szczególności art. 3 (dobro dziecka jako kryterium nadrzędne), art. 19 (ochrona przed przemocą i krzywdzeniem), art. 34 (ochrona przed wykorzystywaniem seksualnym) oraz art. 36 (ochrona przed wszelkimi formami wyzysku)
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (art. 3, 8)
- Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (Konwencja z Lanzarote), ratyfikowana przez Polskę w 2015 r.
- Wytyczne Komitetu Praw Dziecka ONZ (General Comments, w szczególności nr 13 i nr 25 dot. środowiska cyfrowego)

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) - w szczególności art. 30 (godność człowieka), art. 47 (prawo do prywatności), art. 48 (prawa rodziców), art. 72 (ochrona praw dziecka)
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 ze zm.), w szczególności art. 21, 22b, 22c
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606)
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.)
- Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.), w szczególności art. 190a, 197–204 (przestępstwa seksualne), art. 207 (znęcanie), art. 240 (obowiązek zawiadomienia o przestępstwie)
- Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. - przepisy o pokrzywdzonych i nieletnich
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) oraz Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (ochrona wizerunku)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166 ze zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.)

§ 2.

Zakres podmiotowy stosowania

1. Standardy obowiązują bezwzględnie i bez wyjątku wszystkie osoby działające w imieniu lub na rzecz Fundacji półtorej minuty, niezależnie od formy prawnej ich zaangażowania, w tym:
 - 1) członków Zarządu Fundacji - jako osoby odpowiedzialne za kierowanie Fundacją i nadzór nad bezpieczeństwem małoletnich,
 - 2) pracowników etatowych - zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
 - 3) współpracowników kontraktowych - zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa B2B),
 - 4) wolontariuszy - działających na podstawie umowy wolontariatu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 5) praktykantów i stażystów - odbywających praktyki lub staże,

- 6) ekspertów i konsultantów zewnętrznych - uczestniczących w działaniach z udziałem małoletnich,
 - 7) partnerów projektowych - w zakresie wspólnych działań skierowanych do małoletnich.
 - 8) wszystkie inne osoby działające w imieniu lub w ramach działalności Fundacji, wchodzące w bezpośredni lub pośredni kontakt z osobami w wieku poniżej 18. roku życia.
2. Każda osoba wymieniona w ust. 1, przed przystąpieniem do jakiegokolwiek formy działalności z udziałem małoletnich, zobowiązana jest zapoznać się z treścią Standardów i złożyć pisemne oświadczenie o ich znajomości i zobowiązaniu do ich przestrzegania (wzór w Załączniku nr 1).
 3. Standardy stosuje się we wszystkich przestrzeniach aktywności Fundacji: w siedzibie Fundacji, na terenach zewnętrznych, w trakcie wyjazdów i wycieczek, w przestrzeni online oraz w każdym innym miejscu, gdzie realizowane są działania Fundacji z udziałem małoletnich.

§ 3. Definicje

Na potrzeby niniejszych Standardów przyjmuje się następujące definicje:

1. Małoletni - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia, w rozumieniu art. 10 § 1 Kodeksu cywilnego.
2. Dziecko - pojęcie używane zamiennie z pojęciem małoletni; szczególna ochrona obejmuje dzieci poniżej 15. roku życia, wobec których obowiązują surowsze reguły ochrony przewidziane przepisami prawa karnego.
3. Pokolenie Alpha - pokolenie dzieci i młodzieży urodzonych po 2010 roku, będących główną grupą beneficjentów działalności Fundacji.
4. Personel - zbiorcze określenie dla wszystkich osób działających w imieniu Fundacji, o których mowa w § 2 ust. 1.
5. Krzywdzenie małoletniego - każde działanie lub zaniechanie działania ze strony rodzica, opiekuna lub innej osoby dorosłej, a także innego małoletniego, które skutkuje lub może skutkować szkodą w zakresie zdrowia, rozwoju lub godności dziecka. Krzywdzenie obejmuje:
 - 1) przemoc fizyczną - każde celowe użycie siły fizycznej wobec dziecka, np. bicie, popychanie, szarpanie, potrząsanie, przypalanie, zadawanie bólu, wszelkie inne zachowania naruszające nietykalność cielesną dziecka,
 - 2) przemoc psychiczną (emocjonalną) - chroniczne wzorce zachowań niszczących lub znacząco obniżających poczucie wartości, godności i bezpieczeństwa dziecka, takie jak: werbalne znieważanie, poniżanie, zawstydzanie, grożenie, izolowanie, odrzucenie emocjonalne, terroryzowanie, eksploatowanie dziecka,
 - 3) przemoc seksualną - każde włączenie dziecka w aktywność seksualną, na którą nie może ono wyrazić świadomej zgody ze względu na wiek lub inne czynniki; obejmuje zarówno kontakt fizyczny, jak i bezkontaktowe formy (ekshibicjonizm, eksponowanie materiałów pornograficznych, uwodzenie online – grooming),

- 4) zaniedbanie - przewlekłe lub chroniczne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych, edukacyjnych lub zdrowotnych dziecka,
- 5) przemoc rówieśniczą - wszelkie formy przemocy stosowanej przez jednego małoletniego wobec innego, w tym bullying (nękanie) i cyberbullying,
- 6) krzywdzenie w przestrzeni cyfrowej (online) - nękanie, prześladowanie, szantaż, uwodzenie, eksponowanie szkodliwych treści za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (cyberprzemoc),
- 7) krzywdzenie instytucjonalne - zaniedbanie lub krzywdzenie wynikające z polityki lub praktyki instytucji lub organizacji.
6. Koordynator ds. Ochrony Małoletnich - wyznaczony przez Zarząd Fundacji pracownik lub współpracownik sprawujący nadzór nad wdrażaniem i przestrzeganiem Standardów.
7. Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym - rejestr prowadzony przez Ministra Sprawiedliwości, dostępny pod adresem: rps.ms.gov.pl, obejmujący dwie bazy: publiczną (jawną) i zastrzeżoną (dostępną dla uprawnionych podmiotów).
8. Grooming (uwodzenie online) - świadome działanie osoby dorosłej zmierzające do nawiązania z dzieckiem relacji online w celu seksualnego wykorzystania.
9. Procedura Niebieskiej Karty - interdyscyplinarne postępowanie interwencyjne w sprawach przemocy domowej, uregulowane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
10. Dobro dziecka - kryterium nadrzędne każdej decyzji i działania dotyczącego małoletniego, zgodnie z art. 3 Konwencji o Prawach Dziecka ONZ oraz art. 72 Konstytucji RP; obejmuje całokształt fizycznych, psychicznych, emocjonalnych, społecznych i edukacyjnych potrzeb dziecka.

Rozdział II.

NACZELNE ZASADY OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 4.

Fundament aksjologiczny

1. We wszelkich działaniach Fundacji dotyczących małoletnich dobro dziecka jest wartością nadrzędną. Fundacja zobowiązuje się kierować dobrem dziecka w każdej sytuacji decyzyjnej, nawet kosztem wygody organizacyjnej, relacji z opiekunami dziecka lub krótkoterminowych interesów Fundacji.
2. Fundacja uznaje każdego małoletniego za podmiot prawa, posiadający niezbywalne prawa wynikające z Konwencji o Prawach Dziecka ONZ i Konstytucji RP. Małoletni są traktowani z szacunkiem, życzliwością i troską, z pełnym poszanowaniem ich podmiotowości.
3. Fundacja stosuje absolutny zakaz jakiegokolwiek krzywdzenia małoletnich przez personel Fundacji. Naruszenie zakazu jest traktowane jako ciężkie naruszenie obowiązków służbowych i skutkuje natychmiastowym zawieszeniem oraz wszczęciem procedury wyjaśniającej, a w przypadku czynów zabronionych - zawiadomieniem organów ścigania.

4. Fundacja zapewnia małoletnim środowisko wolne od przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej. Każda forma poniżania, zastraszania, zawstydzania lub stosowania kar cielesnych jest bezwzględnie zakazana.
5. Standardy ochrony stosuje się jednakowo wobec wszystkich małoletnich, bez względu na ich płeć, wiek, narodowość, wyznanie, niepełnosprawność, status społeczny lub ekonomiczny rodziny, orientację seksualną lub tożsamość płciową. Szczególna ochrona przysługuje małoletnim ze szczególnymi potrzebami, w tym dzieciom z niepełnosprawnościami, dzieciom z doświadczeniem traumy i dzieciom ze środowisk marginalizowanych.
6. Małoletni mają prawo do wyrażania swoich opinii i uczestnictwa w sprawach ich dotyczących, stosownie do swojego wieku i stopnia dojrzałości (art. 12 Konwencji o Prawach Dziecka). Fundacja aktywnie stwarza przestrzeń do wypowiedzi dzieci i bierze pod uwagę ich zdanie.
7. Niniejsze Standardy są dokumentem jawnym, publicznie dostępnym na stronie internetowej Fundacji. Małoletni, ich rodzice i opiekunowie prawni mają prawo zapoznać się z ich treścią.
8. Za wdrożenie, aktualizację i egzekwowanie Standardów odpowiada Zarząd Fundacji. Odpowiedzialność za bieżącą koordynację spoczywa na wyznaczonym Koordynatorze ds. Ochrony Małoletnich. Żadna osoba naruszająca Standardy nie może pozostać bezkarną z uwagi na swoją pozycję lub pełnioną funkcję.
9. Personel Fundacji unika sytuacji, w których przebywa sam na sam z małoletnim bez wiedzy i zgody jego opiekuna prawnego, bez obecności innego pracownika lub bez zapewnienia widoczności przez inne osoby. Nie jest to zasada absolutna - np. w sytuacjach pomocy dziecku w nagłych przypadkach - jednak każdy przypadek kontaktu w odosobnieniu powinien być odnotowany i uzasadniony.

Rozdział III.

KOORDYNATOR DS. OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 5.

Powołanie i status Koordynatora

1. Zarząd Fundacji powołuje Koordynatora ds. Ochrony Małoletnich, zwanego dalej „Koordynatorem”, w drodze uchwały podejmowanej jednogłośnie przez wszystkich członków Zarządu, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt h) Statutu Fundacji.
2. Funkcję Koordynatora może pełnić pracownik etatowy lub współpracownik Fundacji, posiadający:
 - 1) wykształcenie wyższe lub odpowiednie przeszkolenie z zakresu ochrony dzieci, psychologii, pedagogiki, prawa lub pracy socjalnej,
 - 2) co najmniej podstawową wiedzę z zakresu ochrony małoletnich potwierdzoną ukończonym szkoleniem,
 - 3) niekaralność za przestępstwa umyślne, w szczególności przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy,
 - 4) nieposzlakowaną opinię i pełne zaufanie Zarządu.

3. Koordynator jest pierwszym punktem kontaktu dla personelu, małoletnich i ich opiekunów we wszystkich sprawach dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Fundacji.
4. Koordynator jest chroniony przed negatywnymi konsekwencjami wynikającymi z rzetelnego wykonywania swoich obowiązków. Żaden członek Zarządu ani pracownik nie może wywierać na Koordynatora nacisku zmierzającego do zatuszowania naruszeń.

§ 6.

Obowiązki Koordynatora

Do zakresu obowiązków Koordynatora ds. Ochrony Małoletnich należy:

- 1) Wdrożenie i aktualizacja Standardów - zapewnienie, że Standardy są wdrożone w praktyce, znane całemu personelowi i aktualizowane co najmniej raz na dwa lata lub po każdej istotnej zmianie prawnej bądź organizacyjnej.
- 2) Szkolenia i edukacja personelu - organizowanie lub koordynowanie szkoleń z zakresu ochrony małoletnich dla całego personelu Fundacji; prowadzenie ewidencji odbytych szkoleń.
- 3) Przyjmowanie zgłoszeń - bycie dostępnym dla personelu, małoletnich i ich opiekunów w sprawach dotyczących potencjalnego krzywdzenia lub zagrożenia bezpieczeństwa dzieci; zapewnienie poufności zgłoszeń w stopniu dopuszczalnym przez prawo.
- 4) Prowadzenie postępowań wyjaśniających - wszczęcie i przeprowadzenie wewnętrznego postępowania wyjaśniającego po otrzymaniu zgłoszenia; dokumentowanie jego przebiegu i wyników.
- 5) Współpraca z instytucjami zewnętrznymi - utrzymywanie kontaktu z policją, prokuraturą, sądem rodzinnym, Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi organami właściwymi w sprawach ochrony dzieci.
- 6) Monitoring realizacji Standardów - regularne sprawdzanie, czy Standardy są przestrzegane w praktyce; identyfikowanie ryzyk i obszarów wymagających poprawy.
- 7) Raportowanie Zarządowi - składanie Zarządowi Fundacji co najmniej raz w roku pisemnego raportu z realizacji Standardów, obejmującego liczbę zgłoszeń, podjęte działania i zalecenia na przyszłość.
- 8) Udostępnianie Standardów - zapewnienie, że treść Standardów jest dostępna na stronie internetowej Fundacji, w siedzibie Fundacji oraz w formie dostosowanej do małoletnich.
- 9) Identyfikacja procesów z udziałem małoletnich = mapowanie wszystkich działań Fundacji, w których biorą udział dzieci, i ocena związanych z nimi ryzyk.

Rozdział IV.

REKRUTACJA I WERYFIKACJA PERSONELU

§ 7.

Zasady rekrutacji

1. Fundacja stosuje zasadę, że do pracy lub współpracy z małoletnimi dopuszczone są wyłącznie osoby, które przeszły pełną procedurę weryfikacyjną i spełniają standardy bezpieczeństwa opisane w niniejszym rozdziale.
2. Informacja o tym, że praca będzie obejmowała kontakt z małoletnimi, jest wyraźnie komunikowana już na etapie ogłoszenia o naborze. Kandydaci są informowani o obowiązku poddania się weryfikacji i konieczności przedstawienia stosownych dokumentów.
3. Fundacja nie zatrudni ani nie nawiąże współpracy z osobą, wobec której toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne związane z przemocą wobec dzieci, nawet jeśli weryfikacja formalna nie wykazała przeszkód.

§ 8.

Weryfikacja w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym

1. Przed dopuszczeniem każdej osoby do pracy lub współpracy z małoletnimi Fundacja jest zobowiązana dokonać weryfikacji tej osoby w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, prowadzonym przez Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r.
2. Weryfikacji dokonuje Koordynator ds. Ochrony Małoletnich lub osoba wyznaczona przez Zarząd. Wynik weryfikacji jest dokumentowany i przechowywany w aktach personalnych osoby.
3. Weryfikacja obejmuje:
 - 1) sprawdzenie w Rejestrze jawnym (dostępnym publicznie pod adresem rps.ms.gov.pl),
 - 2) złożenie wniosku o informację z Rejestru zastrzeżonego (art. 21 ust. 4 ustawy) - rejestr dostępny dla organów i podmiotów wskazanych w ustawie.
4. Weryfikacja jest powtarzana co roku dla stałego personelu oraz każdorazowo przed nowym zaangażowaniem osoby w działania z udziałem małoletnich.
5. Dopuszczenie do pracy z małoletnimi osoby niepoddanej weryfikacji stanowi naruszenie Standardów i jest niedopuszczalne.

§ 9.

Inne elementy weryfikacji

1. Każda osoba mająca kontakt z małoletnimi jest zobowiązana przedstawić aktualne (nie starsze niż 3 miesiące) zaświadczenie o niekaralności z KRK. Obowiązek dotyczy w szczególności przestępstw z rozdziałów XVI (przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstwa wojenne), XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności) i XXVI (przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece) Kodeksu karnego.
2. Oświadczenie kandydata. Kandydat do pracy lub współpracy z małoletnimi składa oświadczenie:
 - 1) że nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,

- 2) że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne ani dyscyplinarne związane z przemocą wobec dzieci,
 - 3) że zapoznał się z niniejszymi Standardami i zobowiązuje się do ich przestrzegania,
 - 4) o braku konfliktu interesów mogącego zagrażać bezpieczeństwu małoletnich.
3. W miarę możliwości Fundacja sprawdza referencje kandydata u poprzednich pracodawców lub organizacji, w których kandydat pracował z dziećmi. Przy długoterminowej współpracy z bezpośrednim kontaktem z małoletnimi wymagane jest dostarczenie co najmniej jednej referencji.
 4. Każda osoba mająca regularny kontakt z małoletnimi odbywa rozmowę kwalifikacyjną, podczas której oceniana jest jej dojrzałość w podejściu do kwestii ochrony dzieci, znajomość sygnałów ostrzegawczych krzywdzenia i postawa wobec zasad bezpieczeństwa.

Rozdział V.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONEL-DZIECKO

§ 10.

Zachowania dozwolone i obowiązkowe

Personel Fundacji w kontakcie z małoletnimi:

- 1) Traktuje każde dziecko z szacunkiem, życzliwością i uwagą, zwracając się do niego w sposób odpowiedni do jego wieku i możliwości komunikacyjnych.
- 2) Słucha aktywnie i poważnie traktuje opinię, uczucia i obawy małoletnich, nie bagatelizuje i nie lekceważy sygnałów przekazywanych przez dzieci.
- 3) Utrzymuje kontakt fizyczny z dziećmi wyłącznie w formach stosownych, bezpiecznych i akceptowanych przez dziecko (np. podanie ręki, przybicie „piątki”), zawsze respektując granice osobiste dziecka.
- 4) W przypadku, gdy sytuacja wymaga kontaktu z dzieckiem sam na sam (np. pierwsza pomoc, interwencja w nagłym wypadku), informuje o tym innego pracownika Fundacji i dokumentuje zaistniałą sytuację.
- 5) Utrzymuje przejrzyste i możliwe do zweryfikowania relacje z małoletnimi - spotkania odbywają się w miejscach widocznych i dostępnych dla innych.
- 6) Informuje przełożonych lub Koordynatora o wszelkich sytuacjach, które mogą budzić wątpliwości z punktu widzenia bezpieczeństwa dziecka.
- 7) Dochowuje tajemnicy w sprawach dotyczących dziecka, ujawniając informacje wyłącznie na zasadach opisanych w niniejszych Standardach lub na mocy przepisów prawa.

§ 11.

Zachowania bezwzględnie zakazane

Następujące zachowania personelu wobec małoletnich są kategorycznie i bezwzględnie zakazane:

- 1) Przemoc fizyczna wszelkiego rodzaju - uderzanie, popychanie, szarpanie, stosowanie jakichkolwiek kar cielesnych lub przymusu fizycznego, niezależnie od „wychowawczej” intencji.
- 2) Przemoc psychiczna i emocjonalna - krzyki, wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, grożenie, straszenie, szantaż emocjonalny, izolowanie od grupy.
- 3) Wszelkie formy kontaktu seksualnego - jakiegokolwiek kontakt fizyczny o charakterze seksualnym z małoletnim, niezależnie od okoliczności; jest to bezwzględnie zakazane i stanowi przestępstwo.
- 4) Werbalna lub pozawerbalna przemoc seksualna - opowiadanie dowcipów o treści seksualnej, eksponowanie treści pornograficznych, „seksistowskie” uwagi dotyczące ciała lub wyglądu dziecka.
- 5) Faworyzowanie lub nawiązywanie relacji wykraczających poza rolę opiekuna/wychowawcy - okazywanie szczególnych przysług, wręczanie prezentów poza formalnymi nagradzaniem w programach Fundacji, spędzanie czasu z dzieckiem poza zajęciami bez wiedzy i zgody opiekuna prawnego.
- 6) Kontakt z małoletnimi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacji - korzystanie z prywatnych kont w mediach społecznościowych, prywatnych numerów telefonu lub prywatnych komunikatorów do kontaktu z dziećmi; komunikacja odbywa się wyłącznie poprzez oficjalne kanały Fundacji z zachowaniem zasady widoczności (kopie do Koordynatora lub z udziałem opiekuna prawnego).
- 7) Fotografowanie i filmowanie dzieci bez zgody - wykonywanie zdjęć, nagrań lub innych materiałów z wizerunkiem dziecka bez uprzedniej pisemnej zgody opiekuna prawnego; obowiązuje zasada opisana w Rozdziale VIII.
- 8) Ujawnianie danych osobowych lub informacji o dziecku - przekazywanie danych osobowych małoletnich osobom nieupoważnionym lub umieszczanie ich w kanałach niezabezpieczonych.
- 9) Nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poza formalnym środowiskiem Fundacji - odwiedzanie dzieci w ich domach bez wiedzy Zarządu i bez wyraźnej zgody opiekuna prawnego; organizowanie spotkań towarzyskich z małoletnimi uczestnikami działań Fundacji.
- 10) Żarty, gry lub aktywności wykluczające lub zawstydzające - organizowanie aktywności grupowych opartych na wykluczeniu, zawstydzaniu lub poniżaniu poszczególnych uczestników.
- 11) Stosowanie alkoholu, narkotyków lub substancji psychoaktywnych w obecności małoletnich lub w czasie dyżurów i działań z ich udziałem.
- 12) Tolerowanie przez personel zachowań rówieśniczych noszących znamiona przemocy - bierność wobec sytuacji krzywdzenia rówieśniczego stanowi naruszenie Standardów na równi z bezpośrednim krzywdzeniem.

Rozdział VI.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI

§ 12.

Prewencja przemocy rówieśniczej

1. Fundacja aktywnie kształtuje środowisko oparte na wzajemnym szacunku, empatii i wspólnocie wśród małoletnich uczestników swoich działań.
2. Na początku każdego programu, projektu lub wydarzenia z udziałem małoletnich personel Fundacji, przy aktywnym udziale dzieci, ustanawia zasady bezpiecznego miejsca, obejmujące m.in.:
 - 1) zakaz stosowania przemocy fizycznej i słownej,
 - 2) zakaz wyśmiewania i dokuczania ze względu na jakiekolwiek cechy osobiste,
 - 3) obowiązek respektowania granic osobistych każdego uczestnika,
 - 4) zasadę „każdy ma prawo powiedzieć STOP”,
 - 5) zobowiązanie do zgłaszania sytuacji krzywdzenia dorosłemu opiekunowi.
3. Zasady bezpiecznego miejsca są prezentowane uczestnikom w sposób zrozumiały dla ich wieku i możliwości poznawczych.

§ 13.

Zachowania niedozwolone między małoletnimi

1. W ramach działań Fundacji niedozwolone są następujące zachowania między małoletnimi:
 - 1) bullying (nękanie) - powtarzające się agresywne zachowania wobec konkretnego małoletniego, mające na celu dominację, upokorzenie lub wyrządzenie krzywdy; obejmuje nękanie słowne (przezywanie, wyszydzanie), fizyczne (bicie, popychanie) i relacyjne (wykluczanie z grupy, bojkot, rozsiewanie plotek),
 - 2) cyberbullying (nękanie online) - wszelkie formy nękania za pośrednictwem urządzeń elektronicznych, w tym wiadomości obraźliwe, rozpowszechnianie kompromitujących zdjęć lub filmów, wykluczanie z grup online, hakerstwo kont,
 - 3) przemoc fizyczna - bicie, kopanie, szarpanie, wyrządzanie bólu,
 - 4) wymuszanie i zastraszanie - wyłudzenie pieniędzy, rzeczy lub usług pod groźbą lub z użyciem siły,
 - 5) molestowanie seksualne rówieśnicze - wszelkie zachowania o charakterze seksualnym między małoletnimi bez świadomej i dobrowolnej zgody obu stron lub z udziałem dzieci w znacząco różnym wieku,
 - 6) dyskryminacja - poniżające lub wykluczające zachowania motywowane płcią, wyglądem, niepełnosprawnością, pochodzeniem, statusem materialnym lub innymi cechami osobistymi.
2. Personel Fundacji reaguje na każdy sygnał lub przypadek zachowań niedozwolonych między małoletnimi, nie pomijając i nie bagatelizując żadnego incydentu. Sposób reakcji opisuje Rozdział IX niniejszych Standardów.

Rozdział VII.

OCHRONA MAŁOLETNICH W PRZESTRZENI CYFROWEJ

§ 14.

Zasady bezpiecznego korzystania z technologii podczas działań Fundacji

1. Zważywszy na misję Fundacji, jaką jest m.in. ochrona praw dziecka w przestrzeni cyfrowej, Fundacja zobowiązuje się do stosowania najwyższych standardów bezpieczeństwa online podczas prowadzonych działań z udziałem małoletnich.
2. Urządzenia elektroniczne z dostępem do internetu (komputery, tablety, smartfony) udostępniane małoletnim podczas działań Fundacji muszą być:
 - 1) udostępniane jedynie pod nadzorem osób reprezentujących Fundację,
 - 2) wykorzystywane jedynie w celach zgodnych z programem działań Fundacji oraz jedynie w zakresie potrzebnym oraz koniecznym do podejmowania działań w ramach Fundacji;
 - 3) uniemożliwiać wykorzystywanie urządzeń stanowiących zasoby Fundacji w celach innych, niż te związane z działalnością Fundacji.
3. Personel Fundacji nie korzysta z prywatnych urządzeń do interakcji z małoletnimi - wszelka komunikacja odbywa się za pomocą oficjalnych urządzeń i kanałów Fundacji.
4. Podczas działań z małoletnimi zakaz korzystania z mediów społecznościowych i niezwiązanych z programem aplikacji obowiązuje zarówno personel, jak i uczestników, chyba że jest to elementem programu i odbywa się pod nadzorem.

§ 15.

Komunikacja elektroniczna personelu z małoletnimi

1. Wszelka komunikacja elektroniczna personelu z małoletnimi odbywa się wyłącznie za pośrednictwem oficjalnych kanałów Fundacji (oficjalny adres e-mail, oficjalne konto lub grupa w komunikatorze), z zachowaniem zasady widoczności: opiekun prawny małoletniego jest w kopii lub ma dostęp do korespondencji albo inny pracownik Fundacji jest świadkiem lub kopią komunikacji.
2. Personel nie może:
 - 1) przyjmować próśb o dodanie do znajomych na prywatnych profilach w mediach społecznościowych od małoletnich ani ich opiekunów,
 - 2) wysyłać prywatnych wiadomości do małoletnich poza oficjalnymi kanałami Fundacji,
 - 3) korzystać z komunikatorów oferujących wiadomości znikające (Snapchat, wiadomości znikające na Messengerze) do kontaktu z małoletnimi.
3. Fundacja może prowadzić dedykowane grupy lub kanały komunikacji przeznaczone dla uczestników działań, wyłącznie z udziałem opiekunów prawnych lub za ich wyraźną pisemną zgodą, z pełną transparentnością dotyczącą charakteru i treści komunikacji.

4. Zakazy określone w niniejszym paragrafie nie obejmują obserwowania kanałów społecznościowych Fundacji oraz osób wchodzących w skład Fundacji, które są prowadzone w celach edukacyjnych, informacyjnych oraz innych, niż cele prywatne.

§ 16.

Ochrona przed zagrożeniami cyfrowymi

1. Fundacja, jako organizacja specjalizująca się w dobrobycie Pokolenia Alpha, prowadzi dla uczestników swoich działań edukację dotyczącą bezpieczeństwa online, obejmującą:
 - 1) rozpoznawanie prób groomingu (uwodzenia online) i reagowanie na nie,
 - 2) zasady bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych,
 - 3) ochronę prywatności i danych osobowych w internecie,
 - 4) cyberbullying - jak go rozpoznać, jak reagować i komu zgłaszać,
 - 5) krytyczne myślenie o treściach online, dezinformacja i fake news.
2. Informacje na temat zagrożeń cyfrowych i sposobów reagowania są udostępniane rodzicom i opiekunom prawnym uczestników. Fundacja promuje dialog między rodzicami a dziećmi na temat bezpieczeństwa online.
3. W przypadku powzięcia informacji o tym, że małoletni uczestnik działań Fundacji doświadcza cyberprzemocy lub zagrożenia w przestrzeni online, Koordynator podejmuje działania opisane w Rozdziale IX.

Rozdział VIII.

OCHRONA WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIICH

§ 17.

Zasady ochrony wizerunku

1. Fundacja zbiera i przetwarza wizerunek małoletnich (zdjęcia, nagrania wideo) wyłącznie za uprzednią, świadomą, dobrowolną i możliwą do odwołania pisemną zgodą opiekuna prawnego małoletniego, zgodnie z art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz art. 6 ust. 1 lit. a) RODO.
2. Zgoda na publikację wizerunku jest odrębna od zgody na utrwalenie wizerunku. Opiekun prawny może wyrazić zgodę wyłącznie na fotografowanie do celów wewnętrznych (np. dokumentacja projektu, archiwum) bez zezwolenia na publikację.
3. Zgoda może być w każdej chwili odwołana przez opiekuna prawnego, co skutkuje usunięciem wizerunku małoletniego ze wszystkich materiałów, do których Fundacja ma dostęp.
4. Formularz zgody zawiera:
 - 1) wyraźne wskazanie celów, w jakich wizerunek będzie wykorzystywany (np. strona internetowa, media społecznościowe Fundacji, materiały edukacyjne, raporty),
 - 2) informację o prawie do odwołania zgody,
 - 3) informację o czasie przechowywania danych,
 - 4) dane kontaktowe inspektora ochrony danych lub osoby odpowiedzialnej za ochronę danych w Fundacji.

5. Zakazane jest:
 - 1) publikowanie zdjęć i nagrań małoletnich bez zgody ich opiekunów prawnych,
 - 2) publikowanie zdjęć i nagrań pozwalających na identyfikację małoletnich w kontekście spraw sądowych, interwencji, przemocy lub innych sytuacji, które mogłyby narazić je na ujemne skutki,
 - 3) udostępnianie wizerunku małoletnich mediom zewnętrznym bez odrębnej, wyraźnej zgody opiekuna prawnego.
6. Personel Fundacji nie wykonuje prywatnych zdjęć małoletnich uczestników przy użyciu swoich prywatnych urządzeń.

§ 18.

Ochrona danych osobowych małoletnich

1. Fundacja przetwarza dane osobowe małoletnich wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celów statutowych, na podstawie właściwej przesłanki legalizacyjnej z art. 6 RODO (zgoda, realizacja umowy, obowiązek prawny, uzasadniony interes administratora).
2. Dane małoletnich są przechowywane w systemach informatycznych zabezpieczonych przed nieuprawnionym dostępem. Dostęp do danych osobowych małoletnich ma wyłącznie personel Fundacji uprawniony do ich przetwarzania w związku ze swoimi obowiązkami.
3. Fundacja nie udostępnia danych osobowych małoletnich osobom nieupoważnionym, podmiotom zewnętrznym ani organizacjom partnerskim bez odrębnej podstawy prawnej lub wyraźnej zgody opiekuna prawnego.
4. W przypadku incydentu naruszenia ochrony danych osobowych małoletnich Fundacja postępuje zgodnie z art. 33 RODO (zawiadomienie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w ciągu 72 godzin) oraz art. 34 RODO (zawiadomienie osoby, której dane dotyczą, jeśli incydent może spowodować wysokie ryzyko naruszenia jej praw lub wolności).
5. Fundacja wyznacza lub wskazuje osobę odpowiedzialną za ochronę danych osobowych, zapewniając realizację obowiązków informacyjnych wobec małoletnich i ich opiekunów (klauzula informacyjna RODO - art. 13 i 14 RODO).

Rozdział IX.

PROCEDURY ROZPOZNAWANIA I REAGOWANIA NA KRZYWDZENIE

§ 19. Rozpoznawanie sygnałów krzywdzenia

1. Personel Fundacji jest przeszkolony w rozpoznawaniu fizycznych, behawioralnych i emocjonalnych sygnałów krzywdzenia małoletnich. Poniższe zestawienie ma charakter przykładowy i nie jest wyczerpujące.
 - 1) Sygnały fizyczne mogące wskazywać na przemoc:
 - a) niewyjaśnione siniaki, zadrapania, ślady ugryzień, oparzenia, złamania,
 - b) ślady na nadgarstkach lub kostkach sugerujące krępowanie,

- c) urazy nieadekwatne do podanego wyjaśnienia lub nieadekwatne do wieku dziecka,
 - d) objawy niedożywienia, niezadowolająca higiena osobista.
- 2) Sygnały emocjonalne i behawioralne mogące wskazywać na krzywdzenie:
- a) nagłe i niewyjaśnione zmiany zachowania (wycofanie, agresja, lęk),
 - b) lęk przed określonymi osobami dorosłymi lub przed powrotem do domu,
 - c) regresja do wcześniejszych etapów rozwojowych (np. moczenie nocne u starszego dziecka),
 - d) nadmierna reaktywność na dotyk lub przestrzeń fizyczną,
 - e) problemy ze snem, koszmary nocne, lęki,
 - f) myśli samobójcze lub autoagresja,
 - g) niska samoocena, poczucie winy, wstydu,
 - h) nadmierne zainteresowanie lub unikanie tematyki seksualnej nieadekwatne do wieku.
- 3) Sygnały mogące wskazywać na przemoc seksualną:
- a) wiedza na temat seksu nieadekwatna do wieku dziecka,
 - b) zachowania seksualizowane w zabawie lub relacjach z rówieśnikami,
 - c) trudności w chodzeniu lub siedzeniu,
 - d) dolegliwości bólowe w okolicach intymnych,
 - e) lęk przed rozbieraniem się lub badaniem lekarskim.
2. Personel Fundacji nie jest zobowiązany do diagnostyki formy krzywdzenia - jego rolą jest zgłoszenie każdej sytuacji budzącej niepokój Koordynatorowi ds. Ochrony Małoletnich. Ocena merytoryczna należy do Koordynatora we współpracy ze specjalistami.

§ 20.

Procedura reagowania - schemat postępowania

1. Etap 1: ZGŁOSZENIE
- 1) Każdy pracownik, wolontariusz lub inna osoba działająca na rzecz Fundacji, który:
 - a) zaobserwuje sygnały wskazujące na możliwe krzywdzenie małoletniego,
 - b) usłyszy od dziecka informacje sugerujące krzywdzenie,
 - c) uzyska wiarygodne informacje od innej osoby o możliwym krzywdzeniu,
 - 2) jest bezwzględnie zobowiązany do niezwłocznego poinformowania Koordynatora ds. Ochrony Małoletnich
 - 3) Zgłoszenie następuje niezwłocznie, ustnie lub pisemnie. W przypadku zgłoszenia ustnego Koordynator sporządza notatkę z rozmowy i przekazuje ją zgłaszającemu do potwierdzenia.
 - 4) Obowiązek zgłoszenia obciąża każdą osobę indywidualnie - nie może być zrzucony na inną osobę lub na całą grupę. Brak zgłoszenia mimo posiadania wiedzy o możliwym krzywdzeniu stanowi naruszenie Standardów.

2. ETAP 2: OCENA WSTĘPNA

- 1) Koordynator, po otrzymaniu zgłoszenia, w ciągu 24 godzin dokonuje wstępnej oceny sytuacji, ustalając w szczególności:
- 2) czy zachodzi bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia małoletniego,
- 3) kto jest potencjalnym sprawcą (osoba obca, rodzic/opiekun, pracownik Fundacji, rówieśnik),
- 4) jakie działania ochronne mogą być podjęte natychmiast
- 5) Jeśli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, Koordynator lub osoba, która zidentyfikowała zagrożenie, niezwłocznie powiadamia:
 - a) policję (tel. 112) - w przypadku bezpośredniego zagrożenia przemocą,
 - b) pogotowie ratunkowe (tel. 112) - jeśli dziecko wymaga natychmiastowej pomocy medycznej,
 - c) Sąd Rodzinny lub właściwe jednostki pomocowe (np. MOPS)

3. ETAP 3: DZIAŁANIA W ZALEŻNOŚCI OD SPRAWCY

- 1) Scenariusz A: Podejrzenie krzywdzenia przez osobę z personelu Fundacji
 - a) Koordynator natychmiast informuje Zarząd Fundacji i podejmuje decyzję o tymczasowym odsunięciu podejrzanego pracownika od kontaktu z małoletnimi na czas postępowania wyjaśniającego. Odsunięcie następuje z zachowaniem zasady domniemania niewinności, ale priorytetem jest bezpieczeństwo dziecka.
 - b) Koordynator przeprowadza wewnętrzne postępowanie wyjaśniające, obejmujące rozmowę z dzieckiem (z udziałem psychologa, jeśli jest to wskazane), rozmowę z podejrzanym, analizę dostępnych dowodów.
 - c) Jeśli postępowanie potwierdza krzywdzenie lub zachodzą uzasadnione podejrzenia popełnienia przestępstwa, Fundacja niezwłocznie składa zawiadomienie do organów ścigania (art. 304 KPK) lub Prokuraturze.

Uwaga: Zgodnie z art. 240 § 1 Kodeksu karnego, każda osoba, która posiada wiarygodną wiedzę o popełnieniu przestępstwa z grupy wymienionych w tym przepisie (w tym przestępstw seksualnych wobec dzieci), ma prawny obowiązek zawiadomienia organów ścigania pod rygorem odpowiedzialności karnej. Koordynator i Zarząd Fundacji muszą mieć na uwadze, że zaniechanie takiego zawiadomienia może stanowić przestępstwo.

- 2) Scenariusz B: Podejrzenie krzywdzenia przez rodzica lub opiekuna prawnego dziecka:
 - a) Koordynator nie informuje rodziców lub opiekunów o podejrzeniu, jeśli zachodzi podejrzenie, że są oni sprawcami lub współsprawcami krzywdzenia.
 - b) Koordynator zwołuje naradę interwencyjną z udziałem Zarządu (lub wyznaczonego przedstawiciela) oraz, w miarę dostępności, specjalisty (psychologa, prawnika).
 - c) Jeśli zachodzi podejrzenie przestępstwa, Fundacja składa zawiadomienie do organów ścigania. Równolegle informuje właściwy Sąd Rodzinny lub Ośrodek Pomocy Społecznej (inicjowanie procedury Niebieskiej Karty).

- d) Małoletni jest otoczony opieką na terenie Fundacji do momentu zapewnienia bezpieczeństwa przez organy publiczne.
- 3) Scenariusz C: Krzywdzenie rówieśnicze (przemoc między małoletnimi)
 - a) Koordynator prowadzi odrębne rozmowy z małoletnim pokrzywdzonym i małoletnim sprawcą (w obecności ich opiekunów prawnych lub pracownika Fundacji), starając się ustalić okoliczności zdarzenia.
 - b) O zdarzeniu informowani są opiekunowie prawni obu stron. W przypadku, gdy krzywdzenie rówieśnicze nosi znamiona czynu zabronionego (przestępstwa lub wykroczenia), Fundacja postępuje zgodnie z właściwymi przepisami (ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich, Kodeks karny).
 - c) Fundacja podejmuje działania naprawcze i prewencyjne w grupie, a w razie potrzeby - rekomenduje specjalistyczną pomoc dla obu stron.

4. ETAP 4: DOKUMENTACJA

- 1) Koordynator dokumentuje każde zgłoszenie i każde podjęte działanie w Rejestrze Zdarzeń, który jest dokumentem poufnym, przechowywanym w bezpiecznym miejscu, dostępnym wyłącznie dla Koordynatora, Zarządu i upoważnionych organów publicznych.
- 2) Dokumentacja obejmuje:
 - a) datę, godzinę i okoliczności zgłoszenia,
 - b) opis obserwowanych sygnałów lub usłyszanych informacji,
 - c) podjęte działania i ich chronologię,
 - d) dane osób zaangażowanych,
 - e) wyniki wewnętrznego postępowania wyjaśniającego,
 - f) informacje o przekazaniu sprawy organom zewnętrznym.

§ 21.

Jak rozmawiać z dzieckiem, które ujawnia krzywdzenie

- 1. Personel Fundacji, któremu dziecko ujawnia lub sygnalizuje krzywdzenie, stosuje następujące zasady:
 - 1) zachowuje spokój i wyraża dziecku wdzięczność za zaufanie i odwagę,
 - 2) zapewnia dziecko, że nie jest winne temu, co się stało,
 - 3) słucha aktywnie i nie przerywa dziecku, pozwalając mu mówić we własnym tempie,
 - 4) nie zadaje naprowadzających pytań (np. „Czy to był pan X?”), aby nie sugerować odpowiedzi, co mogłoby zakłócić późniejsze postępowanie karne,
 - 5) nie obiecuje dziecku zachowania tajemnicy - wyraźnie informuje, że musi o tym powiedzieć odpowiednim osobom, aby dziecku pomóc,
 - 6) nie wyraża szoku, przerażenia ani niedowierzania - takie reakcje mogą sprawić, że dziecko wycofa się z ujawniania,
 - 7) zapewnia dziecko, że zrobi wszystko, co możliwe, aby je chronić,
 - 8) niezwłocznie, po zakończeniu rozmowy, informuje Koordynatora.

2. Wskazane jest, aby przesłuchanie dziecka w ramach postępowania karnego odbywało się wyłącznie przez uprawnione organy (biegłego psychologa lub prokuratora/sędziego), w wyspecjalizowanym pomieszczeniu (pokój przesłuchań dla dzieci), zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego (art. 185a i 185b KPK). Personel Fundacji nie prowadzi formalnych przesłuchań.

§ 22.

Kanały zgłoszeń dla personelu, dzieci i opiekunów

1. Fundacja zapewnia następujące bezpieczne kanały zgłaszania obaw lub naruszeń dotyczących bezpieczeństwa małoletnich:
 - 1) Bezpośredni kontakt z Koordynatorem - możliwość osobistej rozmowy w czasie pracy Fundacji; dane kontaktowe (imię, nazwisko, nr telefonu, adres e-mail) Koordynatora są wywieszone w widocznym miejscu w siedzibie Fundacji oraz opublikowane na stronie internetowej Fundacji,
 - 2) Dedykowany adres e-mail - zastrzeżony wyłącznie do spraw ochrony małoletnich, regularnie sprawdzany przez Koordynatora,
 - 3) Skrzynka fizyczna na zgłoszenia anonimowe - umieszczona w ogólnodostępnym miejscu w siedzibie Fundacji, dostępna dla personelu, małoletnich i ich opiekunów,
 - 4) Kontakt z Zarządem Fundacji 0 w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy samego Koordynatora, zgłaszający kontaktuje się bezpośrednio z Prezesem lub innym członkiem Zarządu,
 - 5) Formularz online - jeśli Fundacja prowadzi stronę internetową, możliwość przesłania zgłoszenia poprzez zabezpieczony formularz kontaktowy.
2. Każde zgłoszenie jest traktowane poważnie, niezależnie od tego, kto je składa. Nie wolno odrzucać, bagatelizować ani tłumić żadnego zgłoszenia.
3. Fundacja zapewnia możliwość anonimowego zgłoszenia. Anonimowość nie ogranicza obowiązku podjęcia przez Koordynatora działań wyjaśniających, lecz może utrudnić zebranie pełnych informacji.
4. Kontakt do Koordynatora wybranego przez Zarząd Fundacji jest widoczny na stronie internetowej oraz innych dostępnych mediach społecznościowych Fundacji.
5. Małoletni mają prawo zgłaszać swoje obawy i trudności bezpośrednio Koordynatorowi lub dowolnemu pracownikowi Fundacji – bez pośrednictwa rodzica lub opiekuna, jeśli właśnie oni są podejrzanymi sprawcami krzywdzenia.
6. Fundacja informuje małoletnich o zewnętrznych kanałach pomocowych, w szczególności:
 - 1) Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111 (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)
 - 2) Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w Sprawie Bezpieczeństwa Dzieci: 800 100 100
 - 3) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia”: 800 120 002
 - 4) Policja: 112 lub 997
 - 5) Centrum wsparcia dla osób dorosłych w kryzysie: 116 123

§ 23.

Ochrona osób zgłaszających (whistleblowing)

1. Fundacja bezwzględnie chroni każdą osobę, która w dobrej wierze zgłasza obawy dotyczące bezpieczeństwa małoletnich. Żadna osoba nie może ponieść negatywnych konsekwencji zawodowych, organizacyjnych ani interpersonalnych za dokonanie zgłoszenia w dobrej wierze – nawet jeśli zgłoszenie nie zostanie potwierdzone w toku postępowania wyjaśniającego.
2. Zakazane jest wszelkie działanie odwetowe wobec osoby zgłaszającej, w szczególności: rozwiązanie stosunku pracy lub współpracy, zmiana warunków zatrudnienia, mobbing, ostracyzm, szantaż lub inne szykany.
3. Naruszenie zakazu, o którym mowa w ust. 2, stanowi ciężkie naruszenie obowiązków i podlega natychmiastowemu rozpatrzeniu przez Zarząd Fundacji.

Rozdział XI.

WSPARCIE DLA MAŁOLETNIICH I ICH OPIEKUNÓW

§ 24.

Udzielanie wsparcia pokrzywdzonemu małoletniemu

1. Po ujawnieniu lub potwierdzeniu przypadku krzywdzenia Fundacja zapewnia małoletniemu niezwłoczne otoczenie go opieką i wsparciem emocjonalnym. Dziecko nie może zostać pozostawione bez opieki lub wsparcia na czas trwania działań interwencyjnych.
2. Koordynator lub wyznaczony pracownik (najlepiej psycholog lub pedagog) towarzyszy dziecku, zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa, spokój i informacje dostosowane do jego wieku na temat kolejnych kroków.
3. Fundacja, w zależności od potrzeb i dostępnych zasobów, może:
 - 1) zapewnić konsultację lub sesję psychologiczną z psychologiem współpracującym z Fundacją,
 - 2) skierować dziecko i jego rodzinę do wyspecjalizowanej placówki pomocowej (centrum pomocy dziecku, ośrodek interwencji kryzysowej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna),
 - 3) we współpracy z opiekunem prawnym zorganizować długoterminowe wsparcie terapeutyczne,
 - 4) udzielić informacji prawnej na temat praw przysługujących dziecku i opiekunowi w postępowaniu karnym lub cywilnym.
4. Fundacja wspiera opiekunów prawnych dziecka, udzielając im informacji, emocjonalnego wsparcia i pomocy w dostępie do instytucji zewnętrznych.
5. Fundacja dba o to, aby pokrzywdzony małoletni nie był powtórnie traumatyzowany (retraumatyzowany) wskutek wielokrotnego, niepotrzebnego opowiadania o zdarzeniu - minimalizuje liczbę rozmów z dzieckiem i zapewnia, aby każda z nich była prowadzona przez właściwie przeszkoloną osobę.

§ 25.

Powrót małoletniego do działań Fundacji po zdarzeniu

1. Jeśli małoletni, który doświadczył krzywdzenia, pragnie kontynuować udział w działaniach Fundacji, Fundacja umożliwia mu powrót po uprzednim:
 - 1) uzyskaniu zgody opiekuna prawnego,
 - 2) konsultacji z psychologiem (jeśli jest wskazana),
 - 3) upewnieniu się, że środowisko jest bezpieczne i sprawca (jeśli był pracownikiem lub uczestnikiem) nie ma już kontaktu z dzieckiem.
2. Powrót małoletniego po trudnym zdarzeniu jest procesem, któremu towarzyszy szczególna troska i uważność ze strony personelu Fundacji.

Rozdział XII.

SZKOLENIA I BUDOWANIE KOMPETENCJI PERSONELU

§ 26.

Obowiązkowe szkolenia z zakresu ochrony małoletnich

1. Fundacja organizuje lub finansuje udział całego personelu w szkoleniach z zakresu ochrony małoletnich, zgodnie z wymogiem określonym w § 9 ust. 1 pkt 2) Statutu Fundacji.
2. Szkolenie wstępne jest obowiązkowe przed pierwszym przystąpieniem do jakiejkolwiek działalności z udziałem małoletnich. Brak szkolenia wstępnego uniemożliwia samodzielną pracę z dziećmi.
3. Szkolenie okresowe odbywa się co najmniej raz na dwa lata dla całego personelu oraz każdorazowo przy istotnej aktualizacji Standardów lub zmianie przepisów prawa.
4. Szkolenia obejmują co najmniej następujące zagadnienia:
 - 1) podstawy prawne ochrony małoletnich w Polsce (ustawa z 2016 r. z nowelizacją 2023 r., Konwencja o Prawach Dziecka),
 - 2) definicje i rodzaje krzywdzenia małoletnich,
 - 3) sygnały alarmowe wskazujące na możliwe krzywdzenie – fizyczne, emocjonalne i behawioralne,
 - 4) zasady bezpiecznych relacji z dziećmi,
 - 5) procedury obowiązujące w Fundacji (zgłaszanie, dokumentowanie, reagowanie),
 - 6) bezpieczeństwo w przestrzeni cyfrowej i zagrożenia online dla dzieci,
 - 7) Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym - zasady weryfikacji,
 - 8) ochrona danych osobowych i wizerunku małoletnich,
 - 9) prawa dziecka w praktyce organizacyjnej,
 - 10) zasoby pomocowe - instytucje zewnętrzne i telefony zaufania.
5. Fundacja prowadzi ewidencję szkoleń zawierającą: datę szkolenia, listę uczestników, temat i zakres szkolenia, dane prowadzącego oraz potwierdzenia uczestnictwa. Ewidencja jest przechowywana w aktach Fundacji przez co najmniej 5 lat.
6. Koordynator ds. Ochrony Małoletnich odbywa co najmniej jedno dodatkowe, rozszerzone szkolenie specjalistyczne z zakresu ochrony dzieci rocznie.

§ 27.

Zapoznanie ze Standardami

1. Każdy nowy pracownik, wolontariusz lub współpracownik Fundacji otrzymuje egzemplarz niniejszych Standardów w dniu rozpoczęcia działalności i jest zobowiązany do pisemnego potwierdzenia ich przeczytania i zrozumienia (oświadczenie z Załącznika nr 1).
2. Standardy są zawsze dostępne:
 - 1) w formie drukowanej w siedzibie Fundacji,
 - 2) w wersji elektronicznej na stronie internetowej Fundacji,
3. Opiekunowie prawni małoletnich uczestniczących w działaniach Fundacji są informowani o istnieniu Standardów i miejscu, gdzie mogą się z nimi zapoznać.

Rozdział XIII.

OCHRONA MAŁOLETNICH ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

§ 28.

Dzieci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami

1. Fundacja uznaje, że dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi są szczególnie narażone na ryzyko krzywdzenia i wykluczenia, a ich ochrona wymaga dodatkowej uważności i dostosowanych procedur.
2. Standardy ochrony stosuje się wobec wszystkich małoletnich bez wyjątku, a wobec dzieci ze szczególnymi potrzebami - z uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości komunikacyjnych, poznawczych i emocjonalnych.
3. Fundacja dostosowuje swoje procedury komunikacyjne do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością.
4. Personel Fundacji jest szczególnie wyczulony na sygnały krzywdzenia u dzieci, które z powodu niepełnosprawności mogą mieć ograniczone możliwości samodzielnego zgłoszenia krzywdzenia lub obrony swoich praw.

§ 29.

Dzieci w trudnej sytuacji życiowej

1. Szczególna ochrona obejmuje małoletnich z grup szczególnego ryzyka, w tym:
 - 1) dzieci z doświadczeniem przemocy domowej,
 - 2) dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną,
 - 3) dzieci w pieczy zastępczej lub po opuszczeniu pieczy,
 - 4) dzieci z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa,
 - 5) dzieci LGBTQ+ szczególnie narażone na dyskryminację i przemoc rówieśniczą.
2. Fundacja nie pyta małoletnich ani ich opiekunów o szczegóły sytuacji rodzinnej lub materialnej bez wyraźnej i uzasadnionej potrzeby związanej z realizowanymi działaniami.

Rozdział XIV.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ZEWNĘTRZNYMI

§ 30.

Instytucje zewnętrzne - sieć współpracy

1. Fundacja nawiązuje i utrzymuje współpracę z instytucjami właściwymi w sprawach ochrony małoletnich, w szczególności z:
 - 1) Policją i Prokuraturą - w sprawach podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - 2) Sądem Rodzinnym i Nieletnich - w sprawach wymagających wydania środków opiekuńczych lub wychowawczych,
 - 3) Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) i Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS) - w zakresie wsparcia rodziny i koordynacji pomocy,
 - 4) Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi - w zakresie diagnozy i wsparcia specjalistycznego,
 - 5) Specjalistycznymi Ośrodkami Wsparcia dla Ofiar Przemocy - w zakresie schronienia i terapii,
 - 6) Placówkami ochrony zdrowia (szpital, przychodnia, pogotowie) - w przypadkach wymagających diagnozy lekarskiej lub zabezpieczenia śladów przestępstwa,
 - 7) Rzecznikiem Praw Dziecka - w sprawach systemowych lub wymagających interwencji na poziomie krajowym,
 - 8) Rzecznikiem Praw Obywatelskich - w sprawach naruszeń praw człowieka i praw dziecka.
2. Koordynator ds. Ochrony Małoletnich prowadzi i aktualizuje wykaz instytucji pomocowych wraz z danymi kontaktowymi, właściwymi dla rejonu siedziby Fundacji w Warszawie. Wykaz stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
3. W ramach realizowanych projektów i partnerstw Fundacja wymaga od partnerów zewnętrznych potwierdzenia posiadania własnych standardów ochrony małoletnich lub deklaracji przestrzegania Standardów Fundacji „półtorej minuty” przez personel partnerski mający kontakt z małoletnimi uczestnikami wspólnych działań.

Rozdział XV.

MONITORING, AUDYT I AKTUALIZACJA STANDARDÓW

§ 31.

Monitoring przestrzegania Standardów

1. Koordynator ds. Ochrony Małoletnich prowadzi bieżący monitoring przestrzegania Standardów w codziennej działalności Fundacji. Monitoring obejmuje:
 - 1) regularne obserwacje warunków pracy z małoletnimi,
 - 2) przegląd dokumentacji (oświadczeń personelu, ewidencji szkoleń, Rejestru Zdarzeń),
 - 3) rozmowy z personelem i, w stosownych przypadkach, z uczestnikami działań,
 - 4) analizę incydentów i sytuacji problemowych.

2. Koordynator przedkłada Zarządowi Fundacji roczny raport z monitoringu zawierający:
 - 1) ocenę stopnia wdrożenia Standardów,
 - 2) liczbę i rodzaj zgłoszonych incydentów,
 - 3) opis podjętych działań,
 - 4) identyfikację obszarów ryzyka,
 - 5) rekomendacje na kolejny rok.

§ 32.

Audyt Standardów

1. Fundacja przeprowadza pełny audyt Standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata, zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 6) Statutu Fundacji. Audyt może być przeprowadzony przez Koordynatora, Zarząd lub zewnętrznego eksperta ds. ochrony dzieci.
2. Audyt obejmuje sprawdzenie:
 - 1) aktualności Standardów w świetle obowiązującego prawa i najlepszych praktyk,
 - 2) skuteczności wdrożenia Standardów w praktyce organizacyjnej,
 - 3) kompetencji i przeszkolenia personelu,
 - 4) funkcjonowania kanałów zgłoszeń,
 - 5) dokumentacji i ewidencji,
 - 6) przypadków naruszeń i sposobu ich obsługi.
3. Wyniki audytu są dokumentowane w raporcie przedkładanym Zarządowi. Na podstawie wyników audytu Zarząd podejmuje decyzję o ewentualnej aktualizacji Standardów.

§ 33.

Aktualizacja Standardów

1. Standardy są obligatoryjnie aktualizowane w przypadku:
 - 1) istotnej zmiany przepisów prawa dotyczących ochrony małoletnich,
 - 2) zaleceń wynikających z audytu lub raportu rocznego Koordynatora,
 - 3) nowych wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Rodziny lub Rzecznika Praw Dziecka,
 - 4) istotnych zmian w strukturze organizacyjnej lub zakresie działań Fundacji,
 - 5) ujawnienia poważnego naruszenia Standardów wymagającego systemowej odpowiedzi.
2. Zmiany Standardów są przyjmowane uchwałą Zarządu Fundacji podjętą jednogłośnie przez wszystkich członków Zarządu, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt i) Statutu Fundacji.
3. O każdej aktualizacji Standardów personel jest niezwłocznie informowany. Zaktualizowane Standardy są publicznie udostępniane na stronie internetowej Fundacji. Personel potwierdza zapoznanie się z nową wersją oświadczeniem pisemnym.

Rozdział XVI.

SANKCJE ZA NARUSZENIE STANDARDÓW

§ 34.

Konsekwencje naruszenia Standardów przez personel Fundacji

1. Naruszenie niniejszych Standardów przez osobę z personelu Fundacji jest traktowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków i może skutkować następującymi konsekwencjami, dostosowanymi do wagi naruszenia:
 - 1) upomnienie lub ostrzeżenie - przy naruszeniach formalnych lub proceduralnych o mniejszym stopniu ciężkości (np. brak podpisanego oświadczenia o zapoznaniu ze Standardami, jednorazowe naruszenie zasady kontaktu widocznego),
 - 2) czasowe odsunięcie od kontaktu z małoletnimi - na czas wyjaśnienia sprawy; decyzja Koordynatora w uzgodnieniu z Zarządem,
 - 3) rozwiązanie umowy o pracę lub współpracy - przy potwierdzonym poważnym naruszeniu Standardów; przy naruszeniu skutkującym szczególnie rażąco krzywdą dziecka - ze skutkiem natychmiastowym (rozwiązanie bez wypowiedzenia z winy pracownika - art. 52 Kodeksu pracy),
 - 4) zawiadomienie organów ścigania - w każdym przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, niezależnie od podjętych działań wewnętrznych; obowiązek wynikający z art. 240 § 1 Kodeksu karnego,
 - 5) odwołanie z funkcji - w przypadku członka Zarządu naruszającego Standardy, na podstawie § 12 ust. 9 Statutu Fundacji.
2. Nałożenie sankcji odbywa się z poszanowaniem prawa do obrony oraz zasady proporcjonalności kary do przewinienia. Osoba obwiniona ma prawo do wyjaśnień przed podjęciem decyzji, chyba że wymaga tego natychmiastowa ochrona małoletniego.
3. Zastosowanie sankcji wewnętrznych przez Fundację nie wyklucza i nie zastępuje odpowiedzialności karnej, cywilnej lub dyscyplinarnej wynikającej z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Rozdział XVII.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 35.

Wejście w życie i obowiązywanie

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem przyjęcia ich uchwałą Zarządu Fundacji „półtorej minuty”.
2. Standardy są dokumentem wewnętrznym Fundacji przyjmowanym i zmienionym uchwałą Zarządu podjętą jednogłośnie przez wszystkich jego członków, zgodnie z § 9 ust. 2 i § 13 ust. 2 pkt i) Statutu Fundacji.
3. Standardy są publicznie dostępne na stronie internetowej Fundacji, zgodnie z § 8 ust. 3 Statutu Fundacji.

4. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Standardami stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Kodeksu karnego, Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa polskiego.
5. Traci moc każdy poprzedni dokument regulujący kwestie ochrony małoletnich w Fundacji, w zakresie sprzecznym z niniejszymi Standardami.

ZAŁĄCZNIKI

1. Załącznik nr 1 -Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich i zobowiązaniu do ich przestrzegania (*wzór*)
2. Załącznik nr 2 - Wykaz instytucji zewnętrznych pomocnych w sprawach ochrony małoletnich (Warszawa i okolice) z danymi kontaktowymi
3. Załącznik nr 3 - Karta zgłoszenia incydentu/podejrzenia krzywdzenia małoletniego (*wzór*)
4. Załącznik nr 4 - Formularz zgody opiekuna prawnego na przetwarzanie wizerunku małoletniego (*wzór*)
5. Załącznik nr 5 - Uproszczona wersja Standardów dla małoletnich uczestników działań Fundacji

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane na podstawie Statutu Fundacji „półtorej minuty”, ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 ze zm.), wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości oraz standardów wypracowanych przez organizacje specjalizujące się w ochronie praw dziecka w Polsce.